



'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

**UNIVERSITY OF NORTH BENGAL**  
B.A. Honours 3rd Semester Examination, 2021

**CC7-SANSKRIT**

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

*The figures in the margin indicate full marks.*

विभाग-क

1. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च अधोलिखितेषु छन्दःसु द्वयोः सोदाहरणं लक्षणम् 6×2 = 12  
आलोचयत् –  
(क) मालिनी, (ख) रथोद्धता, (ग) शिखरिणी, (घ) शार्दूलविक्रीडितम्।
2. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च द्वयोः गण-निर्देशपूर्वकं सलक्षणं छन्दोनिर्णयं कुरुत – 3×2 = 6  
(क) वयं तत्त्वान्घेषान्मधुकर हवास्तं खलु कृती॥  
(ख) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः।  
(ग) जातं वंशे भुवनविदिते पुष्कारवर्तकानाम्।
3. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रश्नद्वयं समाधेयम् – 3×2 = 6  
(क) गणलक्षणविषये गङ्गादासकृता कारिका लेखनीया।  
(ख) कति गणाः सन्ति ? तेषां नामानि विलिख्य गुरोः स्वरस्य प्रयोगविषये विद्यमानं श्लोकं लिखन्तु।  
(ग) का नाम यतिः ? स्रग्धरा इति छन्दसि यतिः कुत्र वर्तते ?

विभाग-ख

4. कस्यचित् एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं प्रदेयम् – 12×1 = 12  
(क) का नाम अर्थप्रकृतिः ? अस्याः कति भेदाः ? साहित्यदर्पणानुसारेण तेषां आलोचनां कुरुत।  
(ख) का नाम अवस्था ? तस्याः कति भेदाः सन्ति ? साहित्यदर्पणदिशा तेषां स्वरूपमालोचयत।

5. कस्यचिदेकस्य टिप्पणी कार्या – 6×1 = 6  
प्रयोगातिशयः, प्रकरणम्, मुखसन्धिः ।
6. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां त्रयाणां सलक्षणं सोदाहरणं च व्याख्यां कुरुत – 4×3 = 12  
उपमा, यमकम्, छेकानुप्रासः, निदर्शना, विभावना ।
7. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां च द्वयोः श्लोकार्थम् आलोच्य अलंकार-निर्णयः कर्तव्यः – 3×2 = 6
- (क) कमलेव मतिर्मतिरिव कमला  
तनुरिव विभा विभेव तनुः ।
- (ख) स्मेर राजीवनयने! नयने किं निमीलिते ।  
पश्य विर्जितकन्दर्पं कन्दर्पवशगं प्रियम् ॥
- (ग) अनायासकृशं मध्यमशङ्कलरले दृशौ ।  
अभूषणमनोहरि वपुर्वयसि सुश्रुवः ॥

—x—